

Inspektor pracy

242214

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Inspektor pracy jest urzędnikiem państwowym – funkcjonariuszem Państwowej Inspekcji Pracy. Podstawowym jego zadaniem jest kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy przez pracodawców oraz podejmowanie działań, mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Działalność kontrolna inspektora pracy polega na obserwowaniu pracy przedsiębiorstwa, porównywaniu istniejącego stanu rzeczy z określonymi przepisami oraz na przekazywaniu informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach kierownikom kontrolowanych zakładów.

Inspektor może podejmować decyzje wiążące dla nadzorowanego zakładu, tzn. decyzje wymuszające niektóre działania. Na kierowników nie wypełniających poleceń ma prawo nakładać kary, czyli orzekać w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika.

Do zadań inspektora pracy należy zatem nadzorowanie i kontrolowanie przestrzegania przez pracodawców prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów dotyczących stosunku pracy, wynagrodzenia za pracę i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, czasu pracy, urlopów, ochrony pracy kobiet, zatrudniania młodocianych i osób niepełnosprawnych oraz inicjowanie przedsięwzięć w sprawach ochrony pracy w rolnictwie indywidualnym.

Inspektor pracy kontroluje przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy już w fazie projektowania i opracowywania założeń budowy, przebudowy i modernizacji zakładów pracy, uczestniczy w przekazywaniu nowo wybudowanych lub przebudowywanych zakładów oraz sprawuje nadzór i kontrolę przestrzegania przepisów BHP przy konstruowaniu i produkcji maszyn, urządzeń i narzędzi pracy.

Bardzo ważnym zadaniem inspektora pracy jest analizowanie przyczyn wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a także kontrolowanie, wspólnie z organami ochrony środowiska, przestrzegania przez zakłady przepisów o przeciwdziałaniu zagrożeniom dla środowiska.

Brak elementarnej wiedzy niedoświadczonych, prywatnych pracodawców na temat ciążących na nich obowiązków zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy sprawia, że coraz istotniejsze znaczenie ma działalność doradcza inspektorów pracy.

Inspektor pracy wyposażony jest w uprawnienia, które umożliwiają mu realizację postawionych przed nim zadań.

Jednym z nich jest prawo wydawania nakazów, czyli zarządzeń zobowiązujących pracodawcę do usunięcia nieprawidłowości: naruszenia przepisów prawa pracy albo zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Nakaz wskazuje jaki przepis lub jaka zasada bhp została naruszona oraz ustala termin realizacji nakazanego działania. Jeżeli wyniki

kontroli wskazują, że naruszenie przez pracodawcę przepisów prawa pracy powoduje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia pracowników, inspektor pracy nakazuje wstrzymanie robót.

Inspektor pracy ma również prawo do wydania decyzji, skierowania do innych robót pracowników, zatrudnionych, wbrew obowiązującym przepisom, przy pracach im wzbronionych, szkodliwych lub niebezpiecznych.

Zakres decyzji, jakie może podejmować inspektor pracy obejmuje całą problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy.

Duże znaczenie, dla skutecznego egzekwowania przez inspektora pracy obowiązków pracodawców względem pracowników, mają uprawnienia, polegające na orzekaniu kary grzywny wobec pracodawcy lub osoby działającej w jego imieniu.